

TRƯỜNG ĐẠI HỌC VĂN HÓA HÀ NỘI
KHOA VIẾT VĂN – VIẾT BÁO

NGUYỄN THỊ CÚC

TÁC PHẨM TỐT NGHIỆP
(KHÓA 11, NĂM 2008 – 2012)

Người hướng dẫn: Ngô Văn Giá

HÀ NỘI – 2012

LỜI CẢM ƠN

Thấm thoát, bốn năm dưới ngôi nhà Viết văn giờ đã ở lại trên con đường dài hun hút phía sau lưng. Trong những khoảnh khắc của cuộc sống sau này, rồi sẽ có đôi lúc nhớ, cũng có thể đôi lúc sẽ quên, nhưng những gì thiêng liêng nhất, trân trọng nhất mà tôi đã gửi lại ở đây thì vẫn còn mãi trong tâm thức tôi.

Xin cho tôi gửi lời cảm ơn chân thành và sâu sắc nhất đến nhà văn- Văn Giá, là người thầy, người anh, người bạn đường đáng tin cậy, người đã dạy tôi cách để nhận diện chính mình, để biết mình đang đứng ở đâu trong cuộc rong ruổi văn chương, cho tôi thêm động lực để tôi thêm vững bước trên con đường đầy gai góc này.

Xin gửi lời cảm ơn đến các nhà văn, nhà thơ, nhà lý luận-phê bình cùng tập thể các thầy giáo, cô giáo- những người đã đồng hành cùng tôi trên suốt hành trình đi tìm tri thức trong thời gian tôi được sống và học tập ở Viết văn Nguyễn Du. Đặc biệt là nhà thơ Nguyễn Trọng Tạo, nhà thơ Nguyễn Hữu Quý đã tận tình giúp đỡ để tôi có thể hoàn thành tốt khóa luận tốt nghiệp.

Và cuối cùng, không thể không nhắc đến gia đình và bạn bè tôi- những người thân yêu đã cùng tôi trong từng nỗi niềm, cùng tôi leo từng nấc thang trong cuộc sống.

Một lần nữa, tôi xin chân thành cảm ơn!

Hà Nội, ngày 25/5/2012

MỤC LỤC

1. Lời cảm ơn.....	1
2. Văn chương là một cuộc trở về.....	2
3. Mưa núi mỏng tang.....	4
4. Tìm.....	6
5. Tháng Năm	8
6. Màu của biển	10
7. Ru khúc	12
8. Giấc mơ cỏ may	13
9. Không thể khóc	14
10. Bên bậu cửa đông về	15
11. Ngơ ngẩn.....	17
12. Lúa quê.....	19
13. Nhận xét của giảng viên hướng dẫn.....	20
14. Nhận xét của giảng viên phản biện.....	21

VĂN HỌC LÀ MỘT CUỘC TRỞ VỀ

Tôi không dám chắc Văn học là con đường phải đi đến hết trong cuộc sống nhiều tiếc nuối này. Với tôi, Văn học là một cuộc trở về, đó là cách để tôi sống lại với những ký ức của cuộc sống mà tôi trải qua. Tôi nghĩ rằng ký ức là điều không thể đánh mất được.

Ký ức lưu giữ kỷ niệm, nhưng không phải ai cũng có thể đối diện hết mình với ký ức, với kỷ niệm. Ngược về dòng sông ký ức, người ta phải làm một cuộc đào xới chính mình, cũng có nghĩa là xới lên kỷ niệm vui buồn, sướng khổ mà nhiều người cố cho rằng, đã vùi quên đâu đó...Những lần “đào xới” ấy đã cho tôi những phút giây được sống thật với chính mình, dù ngọt ngào luôn xen lẫn với tiếc nuối, buồn đau...

Thơ với tôi là những nỗi buồn đẹp theo cách ủy mị. Vì vậy, tôi tìm đến với thơ như là sự trở về với những đoạn kí ức có khi liền mạch, có khi lại rời rạc, đứt đoạn nhưng vẫn vẹn nguyên những tươi mới của thăm thẳm miền ký ức đẹp và buồn. Sau tất cả những điều đó, tôi nhận ra rằng, phải chăng hành trình của người viết cũng chính là hành trình đi tìm lại mình trong một vỏ bọc nào đấy tại một góc khuất nào đấy, mà ở đó có tiếng nói của cái tôi văn hóa, cái tôi thân phận và cái tôi của vô thức.

Tôi biết rằng, đến với văn chương là bước vào một cuộc dân thân thực sự của người viết. Con đường chữ nghĩa luôn khó khăn gập ghềnh với những trải nghiệm, vốn sống và tài năng. Chính vì thế, đã đi trên con đường ấy, tôi phải luôn giữ cho mình một niềm đam mê, một tâm hồn trong sáng cùng với sự dân thân bền bỉ và không biết mệt mỏi.

TÁC PHẨM

MƯA NÚI MỎNG TANG

Có những ngày mưa núi mông tang
Không thể cầm gió đi lang thang
Em ngồi tập đếm

Nghe bày gió chạy dài trên hàng cây đẫm nước
Mưa đầy trời hay mưa đầy em.

Thương quê nhà khuất sau màn mưa
lầy lội, trơn trượt,
bong bóng nổi trôi
Những cánh sen chỉ còn nở trong ao làng ký ức
Ai nợ tuổi thơ !

Chiều nay mưa núi mông tang
Em thèm nghe những đêm hát hội
Điệu bài chòi chờ ông Thái tử, Vua cha đi hết mùa phố Hội
Ông Gióng, ông Xe, ông Tám tiền...lăn trôn người chơi

Mưa núi mông tang, mưa buồn ướt áo
Những chuyến trở về không vì ai cũng chẳng hẹn hò ai
Đường xa quá mà lòng mềm yếu quá.

Chỉ là em thấy buồn ngày mưa núi mông tang
Ngọn núi gần chưa một lần đi nên không bao giờ tới

Em giờ chẳng trẻ như mây – tung tủy tìm nắng lạ.

Ngùi ngùi sau màn sương giăng

Ngày trong em vụn vỡ dần những thao thức lạ quen

Không còn thấy mưa giăng phố núi.

Xin mưa đừng như em tí tê, buồn tủi

Sương đừng như em huyễn hoặc mắt trời

Gió đừng như em....

Em

đừng như em.

Một ngày, em lại sẽ gọi mưa về cho núi

(nhắn với anh: đi rồi em mới biết núi chẳng hề gần như em nghĩ).

Khi cây cầu xây xong, con đường thêm trăm ngã.

Dẫu thỉnh thoảng lại có những ngày mưa núi mỏng tang.

Thái tử, Vua cha, Ông Gióng, ông Xe, ông Tám tiên: những quân bài trong bộ bài Tây
dùng để chơi bài chòi.

TÌM

Anh rẽ ngược những mảnh ngày ghép lại
Tìm mười tám tuổi em
Sơ tán những bình yên
Lời nào tìm mắc kẹt phút đau hồi hả
Ngày và đêm bên nào day dứt nhất
Cất mặt nhau
Em tự đục rỗng mình
Em mười tám ở đâu

Khi chăn gối ru ngày thật khác
Căn phòng dốc cạn không thấy tình yêu
Bao nhiêu mùa rệu rã mưa ngâu
biến nhạt đi nhiều lắm

mười tám tìm bay
xập xòà cánh mỏng
Gõ cửa vào lời yếu mềm trùng tơ
Mười tám bay đi
Còn anh thức đợi

Những xưa cũ vọng về
Mùa thu trong giấc mơ
Em nồng nàn, em đam mê, em say đắm...

Tất cả khép lại trong anh bức tranh em mười tám
Ngày em mười tám có còn?

Con lắc thời gian xoay tròn
Mười tám. Em không ở lại
Trò chơi phép thuật gia đình, em hóa trang thành vợ
Thành mẹ của những đứa con.
Mười tám hóa thân trong vai diễn mới

Mười tám đi rồi.
Em bỗng hóa xa xôi.

THÁNG NĂM

Lại chờ nắng về cho một mùa tháng Năm
Vẫn cái nắng miền Trung bao đời khô khốc
Sao mùa tháng Năm này, nghe xon xót lòng hơn

Đi ngang cuộc đời
Có những người rồi sẽ quên mặt, quên tên
Nhưng làm sao quên được một vòng tay ôm ấp
Làm sao quên bầu vú nào úp mặt vào mà lớn
Làm sao quên ...

Kí ức là những ngày đội nắng giữa trưa
Trang vở mới bỏ hờ đôi nét chữ
Chơi trốn tìm, trượt cát
Bẻ chông chông xâu làm pháo đùng đoàng
Má cầm roi chạy khắp ngõ cùng làng
Con dại quá, trốn đi cùng lũ bạn

Kí ức là những lần má đánh đòn đau
Con lì lợm cứ cúi đầu chịu trận, cắn môi bật máu,

Những lần lưng con tím sẫm là vết cứa vào lòng má thêm sâu

Kí ức là những mùa bão đêm
Chiếc phen nang tuột sợi cước ngoài hè
Con say giấc. Má ngồi che mưa tạt

Ướt át phía con nằm

Kí ức về một mùa tháng Năm

Con cạn khô nước mắt

Má nằm đó nhưng chẳng thể đưa tay lên gạt

Con gào khóc tàn ngày.

Đêm qua,

Sau một giấc mơ dài, con bật gọi

Má ơi!

MÀU CỦA BIỂN

Chạy tròn một vòng theo cha
Con biết biển quê dài lắm
Miên miết ngón chân vào cát
Biết

bị rịn cát thương.
Thả một cánh diều trong tay
Sợ cước bong về theo gió
Thấy trời cao xa quá

Nhưng làm sao để biết
Biển có xanh và sâu.

Con có biết gì đâu
Biển màu gì cha nhỉ!

Cha vẫn thường hay kể
Khi mùa trăng e ấp trời nao
Rung rung sóng sánh
Mặt Biển tràn mộng mị
Đêm trở mình cho biển hoang sơ.

Chẳng thể thêm một người đàn bà chải tóc chiều nay
Để biển đa mang sau ngày giông bão
Rồi già nua, rồi quần queo, rồi cuộn mình ti tỉ...
Và

rồi nếp nhăn là sóng theo về.

Cha kể con nghe những chuyện về biển

Nhưng làm sao con biết

biển có xanh và sâu

Con chẳng biết được đâu

Biển màu gì cha nhỉ

Con nghe mùi mồ hôi trên áo cha

Con ướt giọt mồ hôi trên trán cha

Mùi mồ hôi biển mặn.

ừ thì biển mặn.

Biển mặn vì nhiều nước mắt

Biển chát vì nhiều nỗi đau.

Biển không xa sao thuyền cha sáng nay không kịp về bến cảng

Biển không sâu sao đựng hết những xác con tàu.

Về đi cha

Con biết tìm cha đâu sau một mùa giông gió

Chẳng lẽ nước mắt giờ cũng màu đen.

RU KHÚC

Giắt lưng tuổi mình
Qua triền cát ngày trưa xế
Mặt trời bóng bóng chân
Cái gió thổi bay dáng mẹ gầy trên cát.

Nụ cười con hong khô sợi nắng buồn mắt mẹ
Con mưa bắt chợt chiều.

Mẹ dẫm mặt trời
Mẹ dẫm bóng trăng
Đôi chân sạm đau mặt đất
Bàn tay ôm con vòng lên những sạn chai, thô ráp
Vẫn nghe mềm mượt yêu thương

Mẹ giữ cho mình chiếc nón bốn mùa làm lữ
Ra đi từ thăm thẳm mắt sương đến mãi chợ chiều
Chợt ai gom gió thả trên đồi
Nón bay về trời, tóc mẹ trắng theo mây

Mặt trời ơi !
đuôi chi ngày xuống núi
Để mẹ về nơi miền xa lắc lơ
Ta chỉ còn tìm mẹ ta trong mơ...

GIÁC MƠ CỔ MAY

Tháng mấy rồi hoa gạo thấp lửa trời!
Tháng mấy rồi chỉ mình em thôi
Kí họa gương mặt bằng mặt trời và dòng sông tĩnh lặng
Chiều thôi nắng
Ngày ngủ vùi trên cánh đồng cỏ may.

Nhặt vào tay
Những bông cỏ may suốt đời chẳng thể khâu thành một chiếc áo
Đợi một ngày nhiều gió
Nhón đôi chân trần khoác lên đôi vai

Đợi
Đợi
Đợi...
Đường chân trời vẫn xanh như gam màu cổ tích
Hoa gạo thả lửa về trời, bông rớt mây trôi
bông rớt cơn mưa đến muộn
bông rớt giấc mơ hạt hoa rơi mặt đất
Giấc mơ có chiếc áo tết bằng những cọng cỏ may.

Thời gian không muốn trôi trên gương mặt
Không dám mang trong mình giấc mơ có khung hình màu ảo giác
Những bông cỏ may suốt đời
bay...

KHÔNG THỂ KHÓC

Rồi sẽ đến một ngày
Những cơn gió ngủ quên trong màu vàng xưa cũ
Mẹ may áo rét cứu mùa trữu lạnh, trữu mưa.

Rồi sẽ đến một ngày
Mùa đông mặc áo tôi đi tìm cây sấu già trăn trối
Gió hát vu vơ, thổi vào sông xanh ít nắng đồng chiều.

Rồi cũng đến một ngày em biết yêu
Ngửa tay xin một chút duyên mười tám
Mẹ bảo rằng hãy còn xa xôi lắm
Về mà chia kẹo với em.

Rồi mùa cũng già thêm
Khi làm phép cộng cho những lần cánh mai chúm chím
Vụng về ngày hôm qua đi mất
Em không còn giấu nụ cười trên nửa cánh môi xinh.

Ai đó bảo rằng:
Những giọt sương đọng lên cho đêm tất cả mắt ướt lung linh
Rồi sáng mai thức giấc, hồi hả dặt nhau lên một giàn thiêu mới.

Không thể khóc khi mình là người lớn.

BÊN BẬU CỬA ĐÔNG VỀ

Đêm đông khóc lạnh đông
Cỏ và hoa không ngủ
Lệch vai mùa nương rẫy

Dấu chân. Gió không giấu nổi một chiều
Cánh tay run run không nín nổi sợi cước cánh diều
Lệch vai mùa nương rẫy
Cha về gieo hạt giận thương.

Con lớn lên từ khúc hát lòng vụng dại
Thèm một tiếng chân bên bậu cửa đông về
Không vòng tay đặng đổi hồn thơ trẻ
Năm gối đầu lên đất mà ngủ mê.

Nỗi buồn của cha không lung mùa gió
đầy hơn mùa mưa
Sương trắng cánh đồng
Hạt giận thương im im
Quệt vào đất sét, cho ngày lấm lem.

Tắm chăn đêm nhang nhắt rét tháng mười
Tắm chăn không mùi. Nhớ hơi người cuồng dại

Con đi qua những ngày nắng trải
Những ngày mưa giăng

Nỗi buồn cha lúi sâu trong vòm mắt
Dấu chân không còn đau mặt đất
Cho giấc mơ con sắp chạm tới mặt trời.

À ơi!
Câu hát cha “...chín đọi...”
Câu hát cha “...mười chờ...”
Hẹn hò nằm ngoan sau những giấc mơ.

Đem nỗi buồn ném vào trăm năm
Có biệt tăm
nỗi
nhớ.

NGỚ NGẦN

Ngày sóng ngược bờ với gió
Cánh buồm anh lạc phía chân trời
Mồ côi rồi lời hẹn của mình ơi!

Tìm chi nữa dưới đáy mồ không xác
Vùi sâu những lời yêu.
Nén nhang cháy dở
Khói không theo nổi lên trời
Quyện vào đêm
Nhập nhòa sáng tối.

Má bảo thôi đừng tìm chi nữa
Ngoài khơi xa đã hết những dỗi hờn
Đời con thuyền chỉ một bến đi mà mười hai bến đến
Nước mắt bầm đau, gãy khúc tháng ngày

Má bảo thôi đừng tìm chi nữa
Đem mộng mị con gái mà thả ra biển sâu
Cho ngày không màu lụi dần vào trong mắt.

Ngày nào là ngày của sóng
Ngày nào là ngày của gió
Ngày nào là của bão giông
Của em và của miền xa chưa tới

Chỉ còn niềng niểng trắng bờ

Chông chông thềm được tách mình lăn tròn trên cát

Phía gió thổi qua chưa lấp nổi dấu chân tạt nguyên lổm, lổm mặt đất.

...

Ngồi xòe bàn tay mà đếm cánh sao rơi .

LÚA QUÊ

Ủ dột đất. Ủ dột miền rom rạ

Tuổi thơ

những ngày chăn gió

những ngày chăn mây

Lúa lén lút làm đòng, rồi vẫn đương thì con gái

Con mưa không đợi mùa, đi trước những ngày đông

Ngồi chờ đá đơm bông

Dòng sông bó gối, con đò bó gối

Câu ca dao mắc kẹt phía thượng nguồn

Mùa đã tới, lúa thì không thay áo

Vắt cạn mồ hôi trút xuống đất cằn

Đợi chờ đong bằng quang gánh.

Đầu dưới đất, chân cất lên trời

Hạt lúa bẻ đôi mà trôi mùa lũ

Gieo chi một mùa nham nhở

Có kịp về thay áo mới lúa ơi !

[illegible]

[illegible]